

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Dini Liderler ve Tanzanya'daki DP World Anlaşması Davası

Haber:

10 Haziran 2023'te Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Parlamentosu, Tanzanya ile Dubai arasında, Dubai çokuluslu şirketinin (DP World) Tanzanya limanlarını, özellikle Darüsselam'daki limanı işletmesine izin verecek hükümetler arası bir anlaşmayı onayladı.

Yorum:

Anlaşma insanlar arasında karışık görüşlere neden oldu; zira başta iktidar partisi ve destekçileri olmak üzere anlaşmayı savunanlar onu en iyi bir anlaşma olarak nitelendirirlerken muhalifler, muhalefet ve destekçileri de anlaşmayı en kötü bir anlaşma olarak nitelendirdiler.

Tartışma ayrıca, Tanzanya Piskoposluk Konseyi'nin YouTube kanalıyla yaptığı bir röportaj sırasında Darüsselam Katolik Başpiskoposluğunun emekli Piskoposu Kardinal Polycarp Bingo gibi bazı dini liderlerin anlaşmaya yönelik eleştirilerine yol açtı. Zira röportajda şöyle dedi: "Tanzanyalı bir yatırımcı başarısız olduğunda, onu bir kenara atıp yabancı birini getirerek çok para kazanabileceğinizi söyleyemezsiniz." (Mwananchi 18/06/2023)

Hristiyan liderlerin ulusal çıkarlar ve halkın refahı ile ilgili endişeleri olduğuna dair söylem doğru değildir. Örneğin Bay Bingo, birçok insanı öldüren, onlara işkence eden, hapseden ve onları haksız yere alıkoyan John Magufuli'nin önceki rejimi sırasında yapılanlardan kesinlikle habersiz biri değildi; hatta Magufuli rejimini o kadar güçlü bir şekilde destekliyordu ki, insanların ona neden diktatör Magufuli dediğini sorguluyordu.

18 Kasım 2019'da dini liderler ile o zamanki Darüsselam Eyalet Komiseri Paul Makonda arasında yapılan bir toplantıda Kardinal Bingo, rejime karşı konuşan kişilerin insanların işlerini görmezden geldiklerini, karayolları, demiryolları ve benzerleri gibi şeyleri geliştirmeye odaklandıklarını iddia etmişti. Onun görüşüne göre bu şeyler insanları yanıltmaktadır. Zira şöyle demişti: "Başkanımızın diktatör olduğuna dair söylentiler var... Oysa insanları geliştirmek yerine birtakım şeyleri geliştirmekle ilgileniyorlar." (Mwananchi 18/11/2019)

Şaşırtıcı olan şeyse, Hristiyan liderler Dubai ile Tanzanya arasındaki anlaşmayı haksız ve belirsiz bir anlaşma olarak eleştirirlerken ancak onlar, hükümet ile Hristiyan dini kurumları arasındaki anlaşma konusunda yıllardır sessiz kaldılar. Hükümet ve kiliseler arasında 1992'den beri imzalanan bu özel mutabakat zaptı, Hristiyanlar ve kurumlarının yararına çalışıyor; çünkü hükümet, kilise sağlık tesislerini desteklemek için kamu fonlarını kullanırken Müslümanlar içinse durum tam tersidir. Ama Müslümanlar, hükümetin

Müslümanlar ve ülkenin diğer insanları pahasına Hristiyanların çıkarlarına hizmet ettiğini fark ediyorlar.

Tanzanya ile çok uluslu şirket DP World arasındaki anlaşma, kapitalist bir temele dayanmasından dolayı haksız olmasına rağmen, kilise liderlerinin kesinlikle anlaşmayı eleştirme gibi ahlaki bir hakları yoktur; çünkü onlar, insanların çıkarlarını hiç umursamıyorlar. Zira hükümetle birlikte bu tür sömürü ve etnik anlaşmalara destek veriyorlar. Nitekim mutabakat zaptı, kuvvetle muhtemel Müslümanların nüfusun çoğunluğunu oluşturduğu bilinmesine rağmen ülkedeki iki temel din grubundan (Müslümanlar ve Hristiyanlar) bir grubu (Hristiyanlar) destekliyor.

Ayrıca Hristiyanlığın kısmi ruhanî bir din olduğu ve dünyevî meselelerin çözümü ile ilgilenmediği de kesinlikle bilinmektedir. Bu nedenle yandaşları her zaman kapitalist çıkarlara dayalı bir çözüm öneriyor; çünkü onların dinleri siyasi ve ekonomik sistemlerden yoksundur.

DP World yararına bir liman özelleştirme anlaşmasını öneren ve destekleyen bazı Müslüman liderlerle ilgili olana gelince; sanki İslam kamu mülkiyetleriyle ilgili herhangi bir hüküm getirmemiş gibi İslami ideolojik bir çözüm sunmaksızın sadece Hristiyan liderlerin yaptığı provokasyon dalgasını kışkırttılar! Aslında mülkiyet ve kamu kurumlarına yönelik hükümlerin kapsamlı tahlil ve yorumlarına sahip olan İslami hükümlere göre bu konuya net bir çözüm getirmeleri gerekirdi.

İslam'da limanlar, kamu mülkiyetine bağlı kamu kurumları arasında yer almaktadır. Kamu mülkiyetlerinden faydalanmak tüm insanların hakkı olup idaresi Halifeye (devlete) devredilir ve sonra menfaatleri ümmete geri döner.

Bu nedenle limanlar da dahil olmak üzere kamu mülkiyetleri kategorisine giren her türlü varlığın kontrol edilmesi veya özel olarak yararlanılması ve idare edilmesi haramdır. Dolayısıyla kamu mallarının özelleştirilmesi haram bir ameldir. Zira Nebi Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **النَّاسُ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثٍ: فِي الْمَاءِ وَالْكَأِ وَالنَّارِ** “**İnsanlar üç şeyde ortaktırlar: Suda, merada ve ateşte.**”

Özelleştirme, sosyal ve ekonomik yönü yok eden kapitalist bir ekonomi politikasıdır; zira özelleştirme, servetin sadece zenginler arasında dolaşmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla çoğunluğun bu servetlerden yararlanması imkansızdır; böylece bugün tanık olduğumuz gibi servet dağılımı giderek dengesizleşecek ve en zengin %1'lik kesim servetin yaklaşık üçte ikisine sahip olacaktır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Said Bitumva - Tanzanya